

SPOJENCI

Každé ráno člověka bez domova je jiné. Někdy vytáhne hlavu z mrazivého stanu, vyrazí z ubytovny nebo noclehárny na své putování za živobytím. Nic není předem dáno, žije se každým momentem. Na cestě nás všechny potkají různé kličky a křížovatky, lidé na ulici jsou jim vystaveni daleko častěji. Nezapomeňte, že mnozí mají strach na úřad dorazit i s podporou, a co se včera zdálo lehké, dnes může představovat nevladatelný úkol. Neočekávejte, že vše půjde podle domluvy, obrňte se dobrou vůlí a chraňte se základními pravidly.

Obrnidla a jiná pravidla:

- Nebuďte naštvaní nebo zklamaní, když člověk na schůzku nedorazí. Zkuste počkat, napsat smsku, zavolat.
- Nebuďte naštvaní nebo zklamaní, když to člověk nezvedá, pošlete mu smsku. Napište, že počkáte třeba dvacet 20 minut, že se na ně těšíte a že se nic neděje. Buďte podpůrní.
- Pokud člověk na schůzku nedorazí vůbec, napište mu smsku, že musíte jít domů, ale že to nevádí a ať se ozve, abyste společně vymysleli nový termín. Třeba za týden mu napište znovu, s dotazem jak se má, a jestli chce ještě někam doprovodit, ať se ozve, klidně přes FNB.
- Pokud chcete, na sraz doneste svačinu, nebo něco dobrého na zub. Hladový člověk nerad čeká fronty na úřadech.
- Lidé bez domova také často potřebují staré telefony a nabíječky. Pokud nějaké máte, vezměte je s sebou. Pro lidi bez domova je klíčové zůstat (nejen) s vámi v kontaktu.
- Vyvarujte se větších půjček peněz, a o půjčkách drobnějších částek (na jídlo a cigarety) přemýšlejte jako o daru. Lidé bez domova žijí ze dne na den, vratní peněz představuje velké úsilí a není časté.
- Dávejte si sraz na veřejných frekventovaných místech a pokud možno za světla.
- Vaše bezpečnost především! Pokud se necítíte bezpečně, vezměte s sebou kolegu/kolegyni Spojence.
- Lidé bez domova se pohybují ve skupinách. Pokud se k vám přidají další lidé bez domova, vysvětlte jim, že se můžete věnovat jenom jednomu člověku. Poproste zbytek, aby na svého kamaráda/kamarádku počkali a nedoprovázeli vás.
- Pokud jde o partnerský pár, vezměte s sebou oba, ale zorganizujte dva Spojence na doprovod.
- Netolerujte žádné sexistické, rasistické, homofobní nebo nenávistné výroky vůči sobě ani vůči ostatním. Jednoduše řekněte, že pomáháte lidem bez domova, protože nechcete, aby byli diskriminováni a stejně tak nechcete, aby byl diskriminován kdokoli jiný. Pokud takové chování nepřestane, jednoduše řekněte, že je nemůžete doprovázet.

- Netolerujte žádné nadávky, fyzický kontakt, nepříjemné dotazy. Řekněte STOP a upozorněte člověka, že jdete domů.
- Pokud máte pocit, že je člověk moc opilý nebo pokud dorazí ve stavu, při kterém vám instinkt velí do akce nejit, řekněte mu s klidem, jestli by bylo možné sejít se, až bude méně opilý, protože takhle stejně moc nezmůžete.
- Neposkytujte své adresy.
- Vždy reflektujte svoje možnosti. Jako Spojenec pomáháte člověku bez domova v komunikaci s úřady, pokud na něco nestačíte, neváhejte se obrátit na některý z našich kontaktů (adresář organizací i kontaktů na konzultanty a konzultantky z řad Spojenců připravíme).
- Respektujte rozhodnutí člověka bez domova a netlačte ho do řešení, která se zdají být logická a správná, pokud je doprovázený odmítá. Nepřebírejte za člověka zodpovědnost a nerozhodujte za něj, i kdyby o to žádal. Vaší úlohou je podporovat a posilovat člověka v jeho rozhodnutích, nikoli je dělat za něj.
- MLČENLIVOST!!!! Nesdělujte informace o doprovázených třetí osobě, respektujte právo na soukromí a bezpečí lidí, kteří se vám svěřují. Pokud chcete sdílet cizí příběh, pak jediňe s výslovným souhlasem této osoby. I tak je dobré pozměnit určité detaily, tak aby nebylo poznat, o koho se jedná.

Obrnidla úřední:

- Pokud je to užitečné, na úřad předem zavolejte a zkuste se objednat, řekněte, že jste doprovod pana nebo paní XY, a zeptejte se, jestli se vám může věnovat někdo konkrétní a co máte vzít s sebou.
- Vstupujte s doprovázeným do jednacích místností. Když se úředníci budou dotazovat, kdo jste a co chcete, řekněte, že jste doprovod a že vás doprovázený o doprovod poprosil. Můžete uvést důvody (strach, obavy, problémy s orientací v právech).
- Když vás budou úředníci vyhánět, trvejte na tom, že chcete zůstat a zeptejte se na jejich jméno a jméno jejich nadřízeného.
- Pokud nadřízený dorazí, dejte si to stejné kolečko ještě jednou.
- Buďte klidní, přátelští a vstřícní, ale důrazný hlas je základ. Úředníci jsou taky jenom lidi a chtějí vás mít z krku.
- Úsměv je základ, ze zkušeností nás dostal vždy nejdál.
- Nic neočekávejte, je těžké předpovědět, jaké budou reakce.
- Pokud můžete, využívejte služeb sociálních kurátorů, existují, aby pomáhali lidem v nouzi. Často jsou prvním kontaktem se systémem.
- Noste si zápisník. Zapisujte si, co úředník/úřednice říká a kam vás odkazuje.